

A large, bold, black letter 'K' is centered on a white background. The letter is stylized with thick strokes and rounded terminals. Overlaid on the 'K' is the text 'De kleine' in red and '13' in red.

De kleine

13

De K is weer in de maand. De K van Klei, van Keramiek, van Kunst. Maar ook van Kijken, Koesteren, **C**reatief en Knowhow. Kijk & lees in **de kleine K** wat er met Klei Kan.

de kleine K

nummer 13 januari 2016

de kleine K

is hét onafhankelijke digitale
keramiekmagazine.

Met elke maand meer dan veertig
pagina's inspiratie en knowhow. Met de
weerslag van mijn persoonlijke
zoektocht. Naar kwaliteit.

Van de inspiratie die het werk geven
kan, van de knowhow die de kunstenaar
biedt.

Van het eigen karakter, dat iets laat zien
van de laag onder de werkelijkheid, het
mysterieuze dat voor mij altijd een
element van goede kunst is.

Inspirerende keramisten dus en lekker
praktische technische oplossingen.

Met op het podium geselecteerde
tentoonstellingen en andere
interessante evenementen. En op de
Facebook pagina het actuele
keramieknieuws.

De artikelen bieden ook veel
mogelijkheden om door te klikken naar
websites: Klik op de gekleurde teksten
of afbeeldingen. Klikken aan de zijkant
van de pagina's is gereserveerd voor
doorbladeren in iBooks.

Gebruik liefst **Acrobat Reader** om dit
magazine te lezen. In dat programma
werken ook de links naar andere
pagina's in dit document.

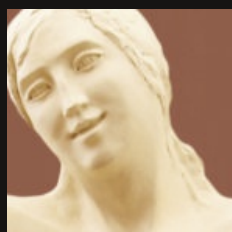
Als u op een pagina linksonder op de
kleine K klikt gaat u naar de
inhoudsopgave.

Op de vorige pagina: werk van Lisa Hammond, foto: Andy Stewart

INSPIRATIE

Vorm uit de zee
Sharon Brill

Ontdekkingen in 3D
Vilma Villaverde

Klassiek, maar dan anders
Lisa Hammond

INSPIRATIE momenten

Thomas Bohle
Daphne Corrégan
Maaïke Buisman
Carolyn Genders

KNOWHOW decoratietechnieken

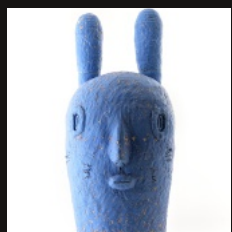
Dik Scheepers
Spontaan gieten

KNOWHOW wat en hoe

Wat
Grondstoffen:
Aluminium(tri)hydraat
Hoe
Tobikanna

PODIUM

Laurent Dufour
Bij Loes en Reinier
International Ceramics

Colofon

Inspiratie

Sharon Brill

Vorm uit de zee

Het werk van Sharon Brill is spontaan van vorm en perfect afgewerkt. Juist die combinatie van spontaniteit en finesse maakt het extra interessant en echt. Die tegenstellingen zijn voor de maker essentieel. Ze resulteren in echt en overtuigend werk. De vormen doen denken aan zeedieren, aan schelpen, maar vooral ook aan de beweging van de zee.

Het is apart hoe dingen soms kunnen samenvallen en dan precies opleveren wat helemaal bij iemand past. Bij Sharon Brill (IL, 1968) waren dat haar liefde voor de zee en een in elkaar gezakt werk. 'Ik houd van de zee, ben er vlakbij opgegroeid. In het noorden van Israël, aan de kust. De zee is echt een belangrijk onderdeel van mijn leven. Ik ga vaak naar het strand, om te wandelen of een stukje te zwemmen. Het is er zo mooi, met de wisselende lichten, het zand, het licht, de vormen en kleuren.'

Ingezakt

Toen Sharon op een gegeven moment met het maken van een stuk bezig was, zakte het in elkaar. 'Normaal gooi ik zoiets weg, de slib-emmer in. Maar deze keer niet. Waarom? Ik weet het niet. Ik zette het opzij, met plastic er over. Na een paar dagen bleek toch onder dat plastic iets te zitten dat me op een of andere manier intrigeerde. Ik bekeek het aan alle kanten en

Op de vorige pagina: Detail van **Conch 24**
▼ **Conch 24**, 2012, 16 x 35 x 16 cm
Alle foto's bij dit artikel: Sharon Brill

begon eraan te werken. Wat weghalen, lagen blootleggen, insnijden. En dat was het begin. De eerste stukken die ik op deze manier maakte, deden me denken aan mijn liefde voor de zee, de schelpen en de tekeningen in het zand, die de branding achterlaat.'

Sharon was toen al een tijd met klei bezig. 'Al sinds mijn jeugd vind ik creatieve dingen fijn om te doen, vooral tekenen en schilderen. Nog steeds. Ik heb dan ook grafisch ontwerpen (visuele communicatie) gestudeerd aan de **Neri Bloomfield Academy** in Haifa. Daarna heb ik ongeveer tien jaar als grafisch ontwerper gewerkt. Maar het echte handwerk verdween steeds meer, alles werd digitaal. Achter het beeldscherm kreeg ik meer en meer de behoefte om met mijn handen te werken. Het werd een oude liefde: klei. Ik hield op met mijn designstudio en nam les, op allerlei plaatsen, om te leren mij op deze toch wel nieuwe manier uit te drukken. Vooral mijn tijd in de VS tussen 2009 en 2013 is heel belangrijk geweest. Daar kon ik mij een paar jaar helemaal concentreren op keramieksculptuur.'

▼ *Flow 2*, 2013, 19 x 26 x 15 cm

Spontane perfectie

Voor Sharon is het werken met klei een ontdekkingsreis. Niet alleen naar de mogelijkheden van het materiaal, maar ook naar haar eigen invloed. Spontaniteit en intuïtie aan de ene kant, nauwkeurigheid en doorzettingsvermogen aan de andere. Want het werk dat ze maakt, ziet er weliswaar spontaan uit, maar de afwerking vereist heel veel geduld en precisie. 'Het heeft veel met mijzelf te maken, ik wil deel uitmaken van het proces dat als het ware groter is dan ik. Die tegenstelling tussen spontaniteit en perfectie vind ik heel belangrijk. Het zijn wel tegenpolen, maar ze leveren samen een uniek resultaat op. En spontaniteit, loslaten, moet je ook tot op zekere hoogte leren. Ik herinner me die film **Black Swan**, waar de leraar op een gegeven moment tegen de leerling zegt, dat perfectie niet gaat over beheersing maar over loslaten. Dat was een magisch moment voor me. Het leek aan mij gericht. Juist toen ik helemaal gefrustreerd was, omdat het porselein niet wilde zoals ik. Toen werd me duidelijk, dat acceptatie en loslaten groei mogelijk maken.'

De diepte in

De uitgangsvormen voor haar organische sculpturen maakt Sharon op haar schijf. Incisies en indrukken op strategische plekken maken de stukken plaatselijk zwakker. Daarna volgt de ontdekkingsreis: het vervormen, verdraaien, vouwen, samendrukken, waarbij de verzwakkingen ook richting geven aan de vervorming. 'Ik maak een aantal werken tegelijk en laat ze een tijdje staan. Als het zover is, kies ik het stuk dat me bevalt en ga verder met mijn ontdekkingsreis: openen, lagen wegsnijden, delen opnieuw ordenen. Zo delf ik als het ware in de diepte en kijk wat ik daar vind. Als ik een vorm zie die me bevalt, benadruk ik hem door wegsnijden, openen, verbuigen. Dat gebeurt heel spontaan en intuïtief. De vorm moet vloeiend worden, een beweging krijgen, net als de zee.'

Als de vorm klopt, volgt de afwerking. Eerst nat, met spons en penseel, tot een glad oppervlak is

ontstaan. Na het drogen gaat Sharon het oppervlak nog preciezer glad maken, deze keer met fijn schuurpapier. Natuurlijk draagt ze daarbij een goed masker. Na het schuren volgt een eerste stook. En dan wordt er opnieuw geschuurd. Uiteindelijk, na de tweede stook, rond 1250 °C, volgt het polijsten. Pas daarna is het werk gedaan...

Sharon Brill studeerde visuele communicatie aan de Neri Bloomfield Academy of Design and Education in Haifa, Israël. Tussen 2006 en 2008 volgde ze lessen bij Anat Begger, Michal Alon en Avner Zinger. Tijdens haar verblijf in de VS studeerde ze aan het Skidmor College, Saratoga Springs, bij Regis Brodie en later aan de State of New York University in New Paltz bij Anat Shiftan. Sinds 2013 woont en werkt ze weer in Israël.

Op de vorige pagina: *Twist*, 2013, 22 x 27 x 14 cm
▼ *Core*, 2013, 14 x 20 x 14 cm

[Klik hier voor een korte film over Sharon](#)

Begin het nieuwe jaar goed!

Help de kleine K gratis te houden
(er moet nog steeds dik geld bij...)
Zodat u het elke maand kunt blijven lezen.

En inspiratie opdoen.
En tips en knowhow verzamelen.

Steun de kleine K
en maak € 10,- over op giro 906949
(IBAN NL82INGB0000906949)
t.n.v. mr. M.G.P. Boom.

Investeer in verrijking van de
keramiekwereld!

(En... natuurlijk is elk ander bedrag ook
heel welkom!).

Vilma Villaverde

Ontdekkingen in 3D

De menselijke figuur op een andere manier bekeken. Natuurlijk, opgebouwd uit volumes. Maar deze keer zijn dat closetpotten, bidets, wasbakken. De surreële wereld van Vilma Villaverde. Met rondborstige, wat afstandelijke vrouwen. En soms met een leegte, die door het oog ingevuld wordt. Of die ruimte biedt aan een heel ander perspectief.

Vilma Villaverde combineert de meest vreemde en verrassende objecten tot overtuigende sculpturen. 'Het gaat erom wat je ziet! Ik herinner me nog goed hoe ik erop kwam. Iemand gaf me, jaren geleden, eens een gedecoreerd bidet. Ik had er toen nog geen idee van, maar het zou mijn werk helemaal veranderen. Het bidet bleef een tijdlang in mijn studio op de grond liggen, want ik wist echt niet wat ik ermee moest... Tot ik er een corset in zag. Ik kreeg een beeld van hoe het zou kunnen worden. Dus voegde ik er de vrouwenfiguur aan toe en opeens was het een sculptuur. Het bidet was helemaal een onderdeel van het concept geworden. Het gaat erom wat je ziet.' Sindsdien zijn er in haar werk voortdurend sanitaire onderdelen terug te vinden, die vaak op een heel verrassende manier deel van de sculptuur uitmaken. De nieuwe benadering gaf Vilma een enorme boost en maakte haar beroemd.

Bang

Niet iedereen is even gecharmeerd van Vilma's aparte combinaties. 'In 2001 kreeg mijn leraar, Leo Tavella, een uitnodiging om in het museum van Icheon, Korea, te exposeren. De curator daar koos ook twee van mijn werken, figuren met sanitaire onderdelen. Een tijdje later kreeg ik het goede nieuws dat een bekende hedendaagse danseres een van die stukken van me wilde kopen. Dat deed ze ook en zette het thuis op een prominente plaats neer. Maar een paar dagen later wilde ze er toch vanaf zien. Want een van haar kinderen was er helemaal bang van. Gelukkig heb ik haar toch kunnen overtuigen. Kinderen groeien op en er komt een moment dat ze eraan gewend zijn en er van gaan houden...'

Op de vorige pagina:
Cycling Obsession, 1999, 150 x 112 x 60 cm
▲ *Jump*, 2012, 60 x 87 x 136 cm

Op de volgende pagina:
Maternidad, 2006, 150 x 80 x 85 cm

Foto's bij dit artikel: José María Cristelli

Portret

Oorspronkelijk is Vilma opgeleid als schilder. 'Mijn moeder was best wel modern. In een tijd waarin een opleiding aan de academie toch wat met een scheef oog bekeken werd, schreef ze me in. Tijdens mijn studie leerde ik klei als materiaal kennen, maar deed er nog niet zo veel mee. Dat kwam pas veel later. Na mijn afstuderen als docent schilderkunst, verdiende ik eerst de kost bij een verzekeringsmaatschappij.. Toen mijn moeder in 1970 stierf, ging ik lesgeven aan een basisschool en nam keramieklessen. Al snel was het lesgeven niet meer nodig en kon ik me volledig aan de keramiek wijden. Dat was toen bij ons helemaal in de mode.'

Vilma maakte eerst vooral containers, later waren het ruïnes, schepen, herinneringen aan oude dingen. Ze maakte in 1977 kennis met Leo Tavella, toen een belangrijk kunstenaar in Argentinië. Hij was het, die haar motiveerde om menselijke figuren te gaan boetseren. 'Mijn eerste stuk was gebaseerd op een foto van mij als kind, samen met mijn moeder. Echt zo'n mooie sepia foto, die deel uitmaakt van je leven

▲ *Moños, portret van moeder en kind*
1985, 100 x 55 x 45 cm

▼ *Lady, 2012, 60 x 22 x 45 cm*

omdat je hem elke dag ziet. Misschien zou ik hem wel in 3D kunnen maken, in klei. Zou hij dan net zo echt kunnen worden, of misschien wel echter? Het resultaat vond ik niet echt geweldig, maar Tavella motiveerde me om ermee door te gaan. Hij vond het iets nieuws, een originele benadering. Het was het begin van mijn figuratieve avontuur.'

Geen inspiratie

Om zoiets nieuws te vinden is inspiratie nodig, maar Vilma kijkt daar anders tegenaan. 'Ik geloof niet zo in inspiratie. Wel in dingen die ons raken, waardoor we beter kijken naar de natuur die ons omringt. Naar de schoonheid ervan, die we op een of andere manier willen weergeven. En natuurlijk de kleine details van het dagelijks leven, die ons beroeren.' Juist dat laatste is duidelijk te zien in haar werk. De gevoelens blijven weliswaar onder het oppervlak, maar dat er wat gebeurt, is evident.

▲ *Leading my life*, 1995, 160 x 90 x 65 cm
 ▲ ◀ *Nocturnal librarian*, 2010, 165 x 60 x 65 cm

Op de vorige bladzijde: *Musician Girl*, 2012, 54 x 50 x 115 cm

[Klik hier voor een film over Vilma](#)

Vilma Villaverde (AR, 1942) studeerde schilderkunst aan de kunstacademie Prilidiano Pueyrredón in Buenos Aires. Ze volgde cursussen keramiek bij kunstenaars als Mireya Baglietto, Ramón Castejón en Leo Tavella. Ze haalde in 2004 haar Master's keramiek aan de universiteit van Misiones. Vilma is lid van de IAC, de International Academy of Ceramics. Haar werk bevindt zich in verzamelingen en musea over de hele wereld. Ze schreef een boek over het werk en leven van Leo Tavella.

Lisa Hammond

Ikiiki

Vandaag leerde ik – bij toeval in een gesprekje – een nieuw Japans woord. Ikiiki. Levendig, maar eigenlijk meer dan dat. Ook echt, met karakter. Dat woord is precies van toepassing op het werk van Lisa Hammond.

Lisa Hammond is in staat, natuurlijk door haar jarenlange ervaring, stukken te maken die een volkomen eigen karakter laten zien. Ze staan er, echt van vorm en levendig van kleur. Ze zijn als het ware vanzelfsprekend. Het resultaat van het gemak dat na jarenlang oefenen, proberen en elimineren ontstaat. Een soort combinatie van zekerheid en spontaniteit.

*Alle foto's bij dit artikel, behalve deze pagina: Andy Stewart
Foto deze pagina: Goldmark Gallery
Al het werk stamt uit 2014 en 2015*

Klassiek, maar dan anders

Het is heel belangrijk voor Lisa, dat haar werk ook werkelijk gebruikt wordt. Gewoon dagelijks. Vandaar dat ze een uitgebreid assortiment gedraaid werk heeft, dat geschikt is om voedsel in te bereiden en te serveren. Daarnaast maakt ze vrij werk. Ook te gebruiken, maar individueel gemaakt, met meer durf. Het zijn meestal klassieke vormen met rijke glazuren. Chawans, yunomis, sake-flessen, maar ook traditionele schalen en potten. De Japanse invloed is er goed in te zien.

Japan

Zoals bij veel keramisten, heeft Japanse keramiek ook bij Lisa Hammond een grote invloed. In 2001 ontmoette ze bij toeval Rizu Takahashi uit Mino, Japan. In haar eigen pottenbakkerij nog wel. Dat was voor haar het begin van een nieuwe manier van kijken en van maken. Ze werkte in Japan drie maanden met hem samen en vond het een bevrijdende belevenis. 'Probeer het karakter van de homp klei te zien, dan ontstaan er ook echt potten met karakter. Als een soort dialoog tussen klei en maker. Sindsdien is het mijn missie mijn eigen persoonlijke stem te vinden.' Dat is zeker gelukt. Ze combineerde haar specialiteit, sodastook, met het Japanse shinoglazuur. Die combinatie leverde een heel

nieuw gebied van onderzoek op. Lisa ontdekte nieuwe glazuren. Bijzonder zijn de oranje met zwart en wit gevlekte stukken, met een rijkdom aan schakeringen. Soda alleen al kent een enorme variatie aan kleuren en effecten. Het toevoegen van shino opent een heel nieuw terrein.

Techniek

Lisa is een wereldberoemd sodaspecialist. Ze begon al in 1982 met experimenteren. Een tiental jaren eerder waren er in de VS al proeven gedaan met het vervangen van zout (NaCl) door soda (Na_2CO_3). De gedachte daar was toen, dat het nieuwe materiaal milieuvriendelijker zou zijn. Maar later is dat in de praktijk niet helemaal waar gebleken.

Zout werd al in de twaalfde eeuw in Duitsland gebruikt om potten te glazuren. De bekende Keulse pot. Blauw of bruin, met een glimmend glazuur, meestal met sinaasappelhuid. Het Westerwald was een bekend gebied waar deze techniek toegepast werd. Het principe is heel simpel. Boven de 1200 °C verdampt het natrium uit het zout en kan vervolgens neerslaan op de klei. Daar vormt zich dan, door de werking van natrium als vloeimiddel, een glazuur. Bij het gebruik van soda in plaats van zout gebeurt in principe hetzelfde, maar de effecten zijn anders. Soda heeft, zeker in combinatie met daarvoor geschikte slibs (met veel aluminiumoxide), de neiging om helder oranje kleuren te geven. Door het andere karakter van de natriumdamp is ook de verdeling ervan in de oven en tussen de potten anders. Dat geeft een meer gevlamd karakter.

De combinatie met shino geeft nieuwe mogelijkheden. Beide methoden geven vergelijkbare kleuren, maar het karakter van de glazuren is totaal verschillend. Meer over shino is te lezen in nummer 9 van de kleine K (pagina 34-35). Lisa stookt shino zowel apart in haar grote gasoven als in combinatie met soda.

Lisa Hammond (GB, 1956) kreeg haar opleiding in Medway, Kent, en begon haar eigen studio in Greenwich (Londen) in 1980. Ze gaf jarenlang les aan het Goldsmith College in Londen. Na de sluiting van deze opleiding begon ze een nieuw atelier in een oud stationsgebouw, Maze Hill. Het werd haar productiecentrum, waar ze ook leerlingen opleidde. De principes die ze daar ontdekte, paste ze later, in 2009, ook toe in haar nieuwe studio in Devon. In hetzelfde jaar was ze de drijvende kracht achter de stichting 'Adopt a potter', die de ontwikkeling van studio keramiek stimuleert. In 2012 keerde ze terug naar Maze Hill. Lisa is bekend om haar sodastook. Haar werk is wereldberoemd en op veel plaatsen te vinden.

Film: A sense of adventure

Film: I prefer to respond to the clay itself

Film: Adopt a potter

Inspiratie Momenten

Thomas Bohle

Daphne Corrégan

Inspiratie Momenten

Maaïke Buisman

Carolyn Genders

De reis een feest

De eigen weg, de allerindividueelste uitdrukking, het is niet iedereen gegeven hem te vinden. Sommigen doen dat nooit. Meestal weten ze het zelf. Dat hun werk karakter mist, frisheid. Anderen hebben hem zomaar te pakken, zonder zichtbare moeite. Waarom? Wat is die eigen weg, hoe vind je hem?

Deze column gaat over die eigen weg. Over het zoeken. Over de obstakels die je tegenkomt. Over de rol van inspiratie. Over de confrontatie aangaan met jezelf. Over de verleiding van goede verkoop. Over namaken. Over de mening van experts. Maar vooral die van jezelf.

De eigen weg. Eigenlijk is de Engelse uitdrukking veel mooier: *your own voice*. Dat is nog veel persoonlijker, nog meer eigen. En het maakt ook duidelijk dat die stem er al is. Hij moet alleen nog maar ontdekt worden. Bovendien verbindt de stem met emotie. En daar gaat het vaak om: Waar droom je van? Wat beweegt je? Wat wekt je woede op? Wat maakt je verdrietig? Wat zou je doen als je nog maar een jaar te leven had? Wat als je helemaal opnieuw zou kunnen beginnen? Wat als je alle tijd en geld van de wereld had? En wat wil je dat mensen over je vertellen als je er niet meer bent? Moeilijke vragen. Maar wel heel principieel. Niet over wat je doet, maar over wie je bent en wil zijn. In de antwoorden kun je een patroon vinden. Van wat je werkelijk motiveert en helemaal van jou is. Dat is het landschap waar je eigen weg door loopt. Maar motivatie is op zich niet genoeg. Je hebt ook een voertuig nodig op die eigen weg. Je talent, je ervaring, je expertise, je plaats tussen de andere kunstenaars. Als je voertuig en je weg bij elkaar passen, wordt de reis een feest.

LA CÉRAMIQUE KERAMIEKCURSUSSEN IN FRANKRIJK

Leren en genieten in Cordes sur Ciel of la Borne
Werken onder leiding van professionele keramisten

In 2016 onder andere:

- Shozo Michkawa - Japanse technieken
- Fernand Evereart - terra sigillata
- Frans Gregoor - porselein
- Mathieu van der Giessen - groot draaien
- Richard Dewar - zoutglazuur
- Charlotte Poulsen - dierfiguren
- Frank Theunissen - draaien en stoken

Klik *hier*
voor deze en veel meer cursussen
of kijk op www.laceramique.com | +33 (0)563537297

Keramiek Centrum Limburg

Alles voor de keramist!

- Winkel met in voorraad:
 - 1.300 kant-en-klaar glazuren
 - 80 soorten klei
 - 500 gereedschappen
 - Ruim aanbod aan grondstoffen

De glazuurspecialist

- Advies door 'masters in keramiek'
- Opleidingen
- Workshops
- Rent-a-teacher
- Open atelier
- Bakservice tot 1m80 hoogte
- Groepsactiviteiten
- Teambuilding

OPEN:

maandag t.e.m vrijdag van
9 tot 12 & 13 tot 18 uur

Zaterdag van
10 tot 13 uur

T+ 32 (0)89 24 20 40
info@keramiekcentrum.be

Horizonlaan 19, Poort 2270, BE-3600 Genk

www.keramiekcentrum.be

SBB Gouda

Ambachtelijke opleiding
keramische technieken

SBB Gouda is dé
Nederlandse
keramiekopleiding.
Ook voor masterclasses
en korte cursussen.

U bent van
harte welkom!

SBB Gouda keramiek opleiding

Winterdijk 4a, Gouda

0182 - 515 274

www.sbbgouda.nl

Kunst in Klei

Workshop&vakantie: Rakustoken in Turkije

8 heerlijke dagen in Emelpension (Guzelcamli)

26 mei t/m 4 juni en/of 1 oktober t/m 8 oktober 2016

Combineer vakantie met een week kleien in een van de
mooiste kustdorpjes. Authentiek en niet toeristisch. Elke dag
kleien en/of rakustoken, onder professionele begeleiding, in de
olijfboomgaard van Emelpension.

Een sfeervol pension met prachtig aangelegde tuin in een
mooie omgeving: natuurpark met vier mooie stranden en de
grot van Zeus op loopafstand.

Maximaal aantal deelnemers: 10

Moorveldsberg 66, 6243 CW Geulle, 06 51450256, t.melisse@kunstinklei.nl

Keramikos Art Supplies

Nieuwe workshops en exposities

45 keramisten

Stichting Keramisten Noord-Holland (SKNH)

Grote overzichtstentoonstelling

t/m 16 januari 2016

bij Keramikos Haarlem

Keramisten Noord-Holland

Expositie van Keramisten Noord-Holland.

Zaterdag 12 december 2015 t / m 16 januari 2016.

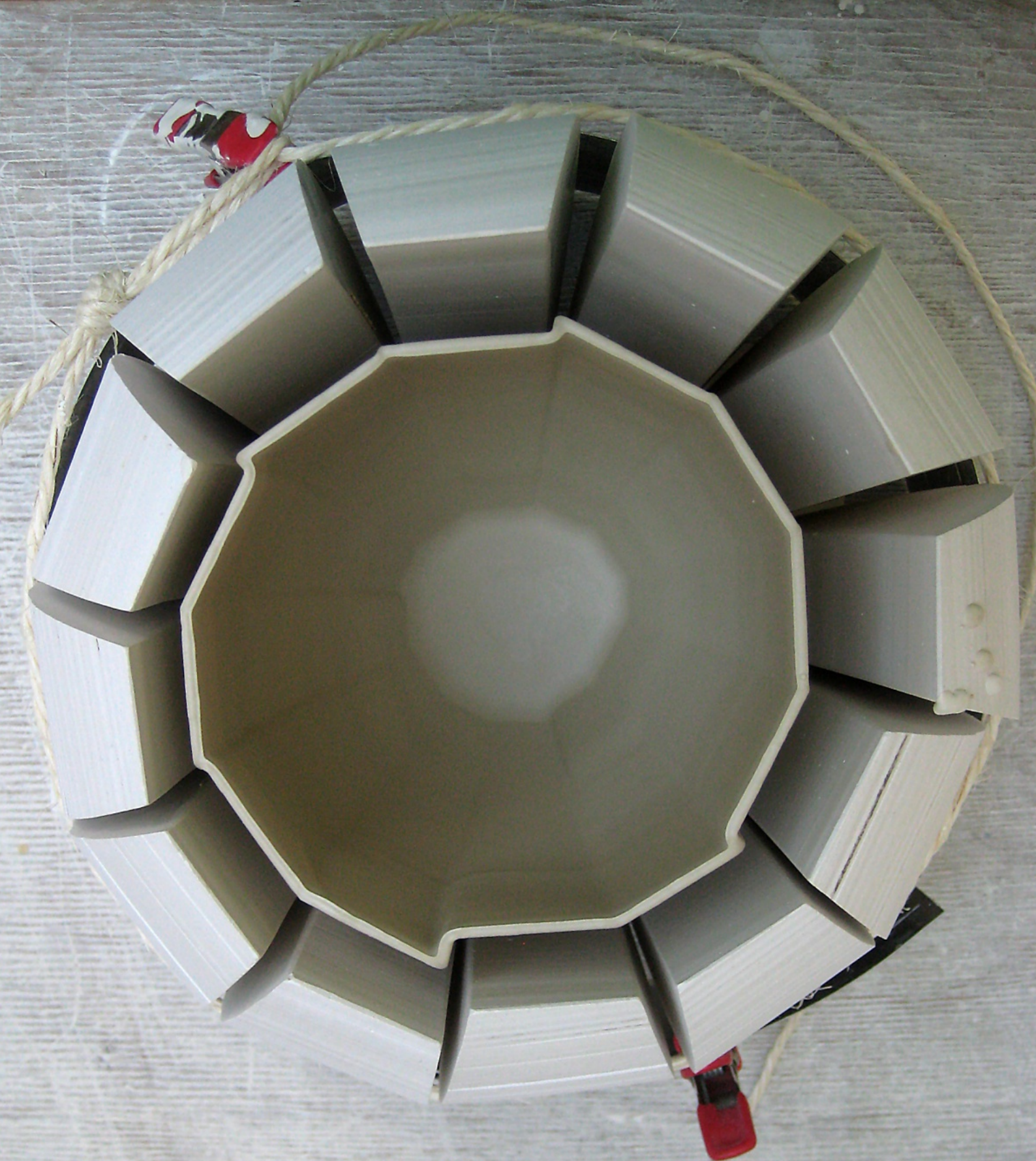

Netty Janssens

Werken met glazuur, slibs, en
Keramische pigmenten.

Een echte doe-workshop.
In deze workshop leer je hoe je
eigen werk kunt decoreren via de
“omgekeerde glazuurtechniek”.
Eerst wordt op eenvoudige wijze
je werk geglaazuurd en na droging
is het veegvast en kun je er zelf je
ontwerp op tekenen. Hierna wordt er
gedecoreerd met keramische verf en
pigmenten.

Zaterdag 16 januari van 10.00 - 16.00
Docent: Netty Janssens.

Knowhow

Decoratietechnieken: Dik Scheepers

Veel moderne producten zijn van een haast onmogelijke perfectie. Strak, clean, zonder enige onregelmatigheid of fout. Dik Scheepers stelt die perfectie aan de kaak. Hij vindt dat producten eerder de wereld om ons heen, met al zijn onvolkomenheden, moet weerspiegelen. Vandaar zijn producten met gietnaden, onregelmatigheden en maatverschillen. Die geven zijn stukken een eigen, speelse identiteit.

Het werk van **Dik Scheepers** is gebaseerd op de fouten, die kunnen ontstaan bij gietwerk. In de kleine K was dat beginsel al eerder aan de orde bij de artikelen over Monika Patuszyńska (de kleine K nummer 10) en Zsolt József Simon (nummer 8). Patuszyńska laat in haar werk de onvolkomenheden van gietwerk zien, die ontstaan door het gebruik van oude, afgedankte mallen. Simon gaat anders te werk en gebruikt gipsmallen om hele nieuwe vormen te maken,

door de mallen te versnijden en op een andere manier weer samen te bouwen. Scheepers pakt het anders aan. Hij stelt de mallen samen op een manier, die vergelijkbaar is met die van Simon. Maar de fouten en onregelmatigheden in het werk ontstaan door de methode en het tempo waarmee hij werkt. Ze geven het product een heel eigen karakter.

▼ *Pieces of π*, 2012, Ø 17 x h 20 cm
Foto's van alle objecten: Joost Ritzen

Zagen

Dik werkt direct in harde gips. Er zijn geen modellen om af te gieten. Het is een snel proces: een stuk gips in de vorm van een taartpunt wordt op lengte gezaagd en een aantal stukken vormen samen een cirkel. De holte ontstaat door elk stuk gips afzonderlijk in model te zagen. Die stukken voegt Dik dan op een andere manier samen en bij het afgieten ontstaan zo kleine onregelmatigheden. Het is een proces dat bij hem past: 'Ik ben een groot voorstander van gewoon doen. Aan de slag. Niet te veel naar technieken kijken, vooral beginnen en de rest komt dan gaandeweg wel. Te vaak hoor ik dat iets niet kan. En daar zijn altijd weer redenen voor. Dat belemmert me teveel en meestal blijkt er toch wel een mogelijkheid te zijn. Blijven proberen: maken, nog eens maken, kapot maken en weer opnieuw beginnen. Maar dat kost wel tijd.'

Technisch

Niet dat het zo lekker plastisch is, maar dat je zelf kunt bepalen hoeveel techniek je erin stopt, vindt Dik het mooie aan klei. 'Het lijkt soms wel alsof je tegenwoordig niks meer maken kan zonder de nodige technische bagage. Maar ooit was dat niet nodig. Met klei kun je gewoon beginnen en kijken wat het materiaal doet. Ik weet nog hoe ik dat voor het eerst zag bij de lessen vaktechniek. We leerden hoe we een eenvoudige mal konden maken en daarna vormen gieten met klei. Geweldig. De mogelijkheden leken oneindig. Fantastisch dat je met behulp van een mal tientallen replica's kunt maken. En het ziet er iedere keer weer even mooi uit. Sindsdien heeft het materiaal me niet meer losgelaten. Ik ben nu met porselein bezig en er is nog ontzettend veel te ontdekken. Overweldigend en toch kan ik het niet laten, te nieuwsgierig.'

Instrumentmaker

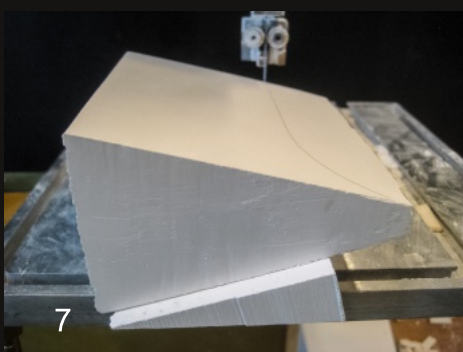
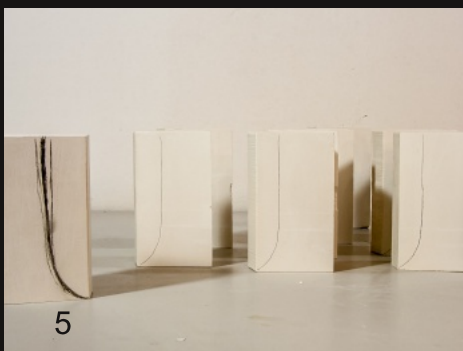
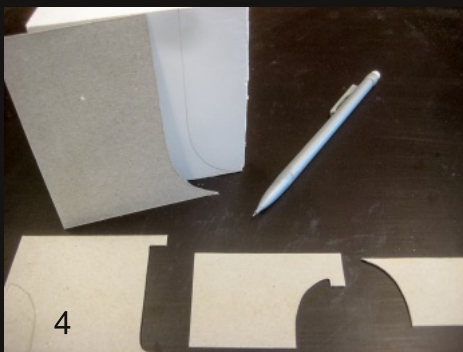
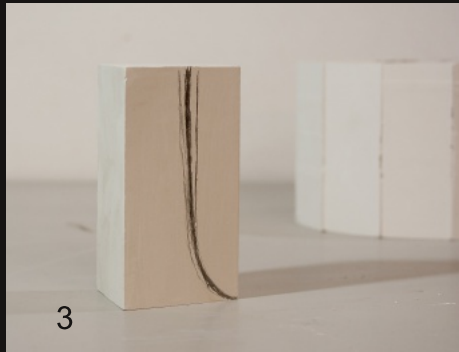
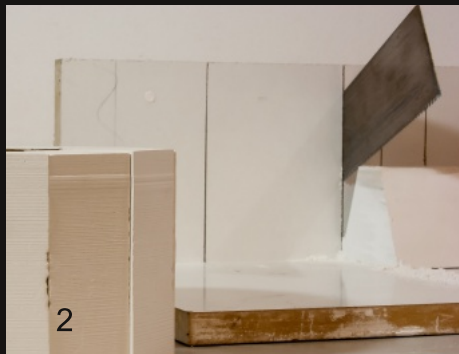
Dik denkt meer in mogelijkheden dan in beperkingen. Dat is ook wel logisch met zijn achtergrond. Hij volgde opleidingen als analytisch chemicus en instrumentmaker. Een combinatie van wetenschap en techniek dus. En die twee komen zeker van pas bij het werken met keramiek. En ze geven een bredere blik. Dat is te zien aan het laatste project: een combinatie van keramiek en eikenhout. 'Dat hout vind ik op Marktplaats. Heerlijk droog en na het zagen blijft het kaarsrecht. Nog goedkoop ook. Niemand zit nog te wachten op die oude zware meubels.' Innovatief werk, met een

*Foto's op deze en de vorige pagina: **Pieces of π**
Dik schrijft de naam met opzet met het wiskundig symbool voor pi, een verwijzing naar de cirkel en een x aantal stukken dat nodig is om die te maken. Op zijn Engels uitgesproken klinkt dat als **a piece of pie**. Dat verwijst weer naar de taartpunten gips die Dik als startmateriaal gebruikt.*

andere kijk op productie en functie. Maar toch vraagt Dik zich af of het ook anders kan: 'Ik maak luxe producten en die zijn niet zo relevant voor het dagelijks bestaan. Dus moet ik mij misschien meer richten op nuttiger producten. Maar voorlopig is het toch echt wel geweldig als ik mijn eigen werk zomaar ergens tegenkom.'

Dik Scheepers (Amstelveen, NL, 1978) ging na een opleiding laboratoriumtechniek en instrumentmaker (Leiden, richting metaal) naar de kunstacademie in Maastricht (Zuyd Hogeschool), waar hij in 2010 afstudeerde. Hij werkt momenteel aan die academie. Het eigen werk verkoopt hij via galerieën en winkels. Hij ontwerpt ook voor het bekende Belgische Serax.

1. Ik giet een lang blok gips, in de vorm van een taartpunt. De zijanten van de mal lopen naar onderen in een hoek uit. Die hoek van het gipsblok kan ik veranderen. Zo pas ik eventueel het aantal stukken aan, dat samen een cirkel vormt.

2. Dan zaag ik de blokken, die samen de cirkel gaan vormen. Dat doe ik in een mal om precies haaks te kunnen zagen.

3. Op het eerste blok teken ik de vorm af, die het product moet gaan krijgen. Dat is vaak even zoeken.

4. Om overal dezelfde vorm te krijgen, maak ik een sjabloon van de lijn die ik goed vind.

5. Die lijn teken ik met het sjabloon af op alle onderdelen van de mal.

6. Daarna zaag ik de delen langs de potloodlijnen uit. Dat doe ik met de lintzaag. Door het verwisselen van de zaagbladen kan ik het oppervlak van de zaagsnede veranderen. Hoe grover de tand, hoe grover het lijnenspel op het gips.

7. Om precies onder de juiste hoek te kunnen zagen, heb ik een hulpstukje gemaakt. De hoek daarvan is de helft van die van het onderdeel dat ik ga zagen.

8. Na het zagen zien alle onderdelen er zo uit.

9

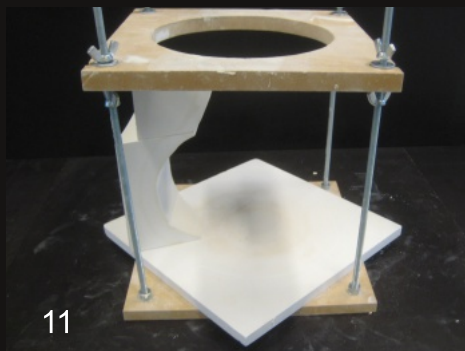

10

9. Met een touwtje houd ik de maldelen bij elkaar. Een losse plaat gips vormt de bodem. Zo kan ik zonder problemen gaan gieten. Hoe voller ik de mal giet, hoe hoger het product wordt.

10. Omdat ik de mal niet helemaal volgiet, moet ik hem op een speciale manier leegmaken. Dat doe ik met een spuit of een pollepel.

11-12. Voor grote mallen heb ik een speciaal klemstuk gemaakt.

11

12

13

14

13. Na het lossen van de producten kan ik biscuit gaan stoken. Voordat ik ga glazuren, zet ik al het werk klaar en bestrijk de buitenranden, die niet worden geglaazuurd, met latex.

14. Daarna kan ik het werk gaan glazuren. De latex haal ik na het gieten weg.

15

15. En zo ziet het werk er uit na de gladbrand.

Foto's bij het procesdeel van dit artikel: Dik Scheepers

Schrijven voor de kleine K?
Ook een passie
voor keramiek én voor schrijven?
Meld je aan!

Word deel van het succes!

Aluminium(tri)hydraat

Aluminiumhydraat wordt niet in de natuur gevonden, maar wat in de winkel ligt, is uit bauxiet geproduceerd. Het wordt nauwelijks gebruikt bij het samenstellen van klei of glazuur. De normale toepassingen in de keramiek zijn batwash en wadding. Het eerste is de laag die op ovenplaten aangebracht wordt, om te voorkomen dat er zich glazuur op hecht. Het tweede zijn de propjes onder het werk, dat in de hout- of zoutoven gaat. Ook hier voorkomt het vastbakken.

Recepten voor batwash: 50% aluminiumhydraat, 50% kaolien. Bij lagere temperaturen kan eventueel minder aluminiumhydraat gebruikt worden, maar het hanteren van maar één recept is handiger. Bij afschilferen van batwash, een deel van de kaolien calcineren of vervangen door molochiet.

Recept voor wadding: 100 g aluminiumhydraat, 100 g bloem (of zaagsel of droge koffieprut), 60 g chamotte, 30 g kaolien. De bloem en de chamotte zorgen ervoor dat de wadding makkelijk van het werk loslaat.

Samenstelling

De formule voor aluminiumhydraat is $\text{Al}_2\text{O}_3 \cdot 3\text{H}_2\text{O}$. Normaal bevat het geringe verontreinigingen met kwarts, ijzeroxide en natriumoxide. Molecuulmassa 166, gloeiverlies 35%.

Klei

Wordt normaal niet in kleimengsels gebruikt.

Glazuur

Wordt normaal niet in glazuren gebruikt. Voor het invoeren van aluminium is aluminiumoxide goedkoper en effectiever.

Kleur

Wit.

Uitzetting

Onbekend.

Smeltpunt

>3000 °C.

Veiligheid

Zeer fijn stof. Gebruik een goed stofmasker.

Kosten

Circa 3,50 €/kg.

Tobikanna

Een heel aparte manier om gedraaide stukken te decoreren is tobikanna. Dat is Japans (飛び鉋) voor vliegend ijzer. Ofwel een gereedschapje van heel dun materiaal, meestal ijzer. Als zo'n gereedschap tegen een ronddraaiend voorwerp gehouden wordt, kan het gaan springen, vibreren. Dat principe kan mooie decoraties opleveren.

IJzer

Die dunne gereedschapjes kun je zelf maken. Bijvoorbeeld uit bandstaal, de ijzeren band die om grote verpakkingen gebruikt wordt. Met een metaalschaar is dat makkelijk te doen. Maar ook metalen lomers of stukjes blik kunnen dienst doen. Bijvoorbeeld uit een blikje geknipt. Of uit keukengerei. Als het gereedschapje maar lekker soepel is, want het moet gaan springen...

Gevoel

Tobikanna wordt toegepast op leerharde stukken. Bij een te natte of te droge ondergrond werkt het principe niet. Het gereedschap gaat of hakken of geeft nauwelijks een decoratie.

Het principe is simpel: centreer een leerhard stuk op de schijf, zet het vast en houd het gereedschapje ongeveer haaks op het werk, terwijl de schijf draait. Als het goed is, zal het gereedschapje gaan vibreren. Dat hangt af van de hoek met het werk, de snelheid van de schijf, de flexibiliteit van het gereedschap en de uitgeoefende druk. Ook hier weer experimenteren dus.

Kleur

Tobikanna wordt toegepast op de rauwe scherf of op werk dat al een (gekleurde) sliblaag heeft gekregen. In beide gevallen kan de klei nog ingewassen worden met oxides, waardoor de decoratie benadrukt wordt.

Scherp

Deze gereedschapjes zijn altijd dun en scherp. En de schijf draait snel. Let dus op je vingers, het is maar zo gebeurd...

Van boven naar beneden: Horst Göbbels, Ellen Rijdsdorp, gereedschapjes en zomaar een kom in een Japans restaurant

europaan makers gallery

ceramics · paintings · sculptures

www.europeanmakers.nl

Open wed/sat 12-17 hrs.

Entrance is down
the stairs at nr. 2a

European Makers Gallery in Amsterdam bestaat al meer dan 13 jaar als platform voor hedendaags werk van buitenlandse en Nederlandse keramisten, o.a. van Rafael Perez, Marie Rancillac, Françoise Carrasco, Livio Lilli, Fanny Gensollen.

Kom naar onze galerie in het Amsterdamse Spiegelkwartier, vlak bij het Rijksmuseum! U bent van harte welkom op woe t/m za van 12-17 u en op afspraak.

Ons adres is: **Spiegelgracht 2a, Amsterdam**; email: galerie@europeanmakers.nl; tel.: 020 622 30 88.

DIT IS EEN REGELADVERTENTIE. Dus zonder plaatjes. En dus goedkoper: maar € 1,50 / regel. Naar wens uitgevoerd: met **kleur**, **cursief** of **vet**. **EEN GROTE KOP KOST NIETS EXTRA!** Er gaan dan wel minder tekens op een regel... Dit jaar de eerste plaatsing gratis! **Deze advertentie kost € 10,50.** **Klik** om contact op te nemen.

ADVERTENTIES staan telkens aan het einde van een segment (Inspiratie, knowhow, podium). **Dus midden in het blad.** Voor meer aandacht van de lezer.

Geen tijd om een advertentie te maken?
Lever tekst en plaatjes toe en wij maken er wat moois van...

CURSUS, WORKSHOP, TENTOONSTELLING OF KERAMIEKMARKT? Bereik de doelgroep met een (regel)advertentie. Te combineren met een banner op de website van **de kleine K**. Met aantrekkelijke **tarieven**.

Advertentiemateriaal voor het februari-nummer graag aanleveren voor 15 januari.

KOOP BIJ ONZE ADVERTEERDERS!
Zij zorgen er - samen met de donateurs - voor dat u dit blad gratis kunt lezen...

Het boek
Klei, kleurpigment & meer...
Geschreven door **Netty Janssens**

Het Nederlandse keramiekboek met vernieuwende technieken en materialen.

met gratis shopper!

Bestellen: www.ceramiccolor.nl
BOEK INCL. MAATLEPELS EN GRATIS SHOPPER: € 45,-

Keramisch Atelier 2016

Keramiekcentrum Tiendschuur Tegelen is een museum en een atelier! Een unieke combinatie op een prachtige locatie. Het museum toont een bijzondere verzameling historische keramiek en toonaangevende exposities met hedendaagse keramische kunst.

In het atelier worden cursussen en workshops georganiseerd. Hier kunnen, na het museumbezoek, de handen uit de mouwen en in de klei!

Ook zijn er in het atelier regelmatig demonstraties van kunstenaars waarin zij hun eigen ontwikkelde technieken en vaardigheden laten zien in het werken met klei. Dit is de kans om van hen persoonlijk les te krijgen!

Met trots presenteren we ons aanbod van 2016 met workshops en cursussen verzorgd door een indrukwekkende lijst van gerenommeerde gastdocenten. Laat je door hen inspireren en ontdek nieuwe manieren om met klei te werken.

Graag tot ziens in ons atelier!

Frans Gregoor (B)

30 januari

Flinterdunne vormen maken - porselein gieten
In deze workshop vertelt hij over de theorie van het gieten en laat hij zien hoe je met behulp van gipsen mallen porselein kunt gieten.

Duur: 10.30-15.30u.

Kosten inclusief materialen en lunch: € 95,-

Elke Eder-Eich (D)

13 februari

Al haar geheimen verklaart zij in deze workshop 3D decoratietechnieken in klei
Elke Eder-Eich leert je in deze workshop een scala aan zelfontwikkelde technieken om met natte klei in reliëf decoraties aan te brengen.

Duur: 9.00-18.00u.

Kosten inclusief materialen en lunch: € 125,-

José Fijnaut (NL)

12 en 13 maart

Portretboetseren - Je kleinkind, partner, opa of buurvrouw in klei vereeuwigd
José Fijnaut maakte furore met portret boetseren in het project Koppig Limburg. Zij zal je tijdens deze lessen leren hoe je een portret kunt boetseren naar foto's van je favoriete model.

Duur: 2 dagen, za: 10.00-16.00u, zo: 10.30-12.30u.

Kosten inclusief materialen en lunch: € 125,-

Petra Bittl (D)

19 maart

Passie voor tekenen vertaald naar grafische technieken op keramiek
Petra Bittl heeft naast keramiek een passie voor tekenen. In deze workshop leert zij je hoe je tekeningen kunt overzetten op vlakke en ruimtelijke vormen van leerharde klei.

Duur: 9.30-16.30u.

Kosten inclusief materialen en lunch: € 105,-

Keramisch Atelier 2016

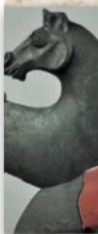
Lei Hannen (NL)

16 april

Sculpturen vormen en opblazen uit platen klei
Lei Hannen maakt bijzondere dynamische én holle sculpturen. Hoe hij zijn sculpturen opbouwt uit platen klei leer je in deze workshop, van ontwerp tot er 'bolling' inblazen als finishing touch.

Duur: 10.30-15.30u.

Kosten inclusief materialen en lunch: € 95,-

Cindy Heldens (NL)

21 mei

Ontdek de mogelijkheden van reproductie en herhaling door mallen maken

Cindy Heldens volgde de Keramiekvakopleiding in Gouda. Zij leert je in deze workshop de verschillende toepassingen van gipsen mallen en hoe je mallen kunt maken van gips.

Duur: 10.00-16.00u.

Kosten inclusief materialen en lunch: € 75,-

Netty Janssens (NL)

18 juni

Stempels en drukinkt maken voor op klei

Netty Janssens schreef een boek over toepassingen van kleurpigmenten op keramiek en werkt nu aan een boek over druktechnieken op keramiek. Hoe ze haar stempels maakt en toepast en de keramische 'inkt' die ze hierbij gebruikt, leer je in deze workshop.

Duur: 9.30-16.30u.

Kosten inclusief materialen en lunch: € 105,-

Carla Teer (NL)

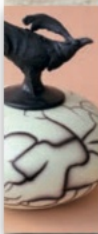
11, 12, 14 en 15 juli

Spelen met vuur - werken met Naked raku en met terra sigilata

Carla doceert al jaren diverse rookstooktechnieken met ontembaar enthousiasme en grote vakkundigheid. Dit keer komen de geheimen van naked raku en terra sigilata aanbod.

Duur: 4 dagen, ma 10-17u, di 10-17u, do 10-13u en vrij 10-17u.

Kosten incl. materialen en lunch: € 295,-

Cindy Heldens (NL)

10 september

Pit-fire en rakustoken

Cindy Heldens werkt als docente bij het Keramiekcentrum en heeft veel gewerkt met diverse rookstooktechnieken. In deze workshop leer je de technieken van raku en pit-fire stoken.

Duur: 9.30-16.30u.

Kosten inclusief materialen en lunch: € 95,-

Maria Stams (NL)

8 oktober

Figuur schetsen met klei - Modelboetseren

Maria is specialist model boetseren en bekend van het project Koppig Limburg. Tijdens haar workshop leer je echt kijken naar een levend model en dit uitwerken in een sculptuur.

Duur: 10.00-16.30u.

Kosten inclusief materialen en lunch: € 125,-

Noortje Meijerink (NL)

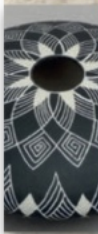
12 en 13 november

Terra sigilata, polijst- en sgraffito technieken

Net zoals de oude Grieken, de Indianen en Noortje keramische vormen bewerken met terra-sigilata en er een fijne tekening inkrassen. Dat leer je tijdens deze workshop van Noortje.

Duur: 2 dagen, za 10.00-13.00u, zo 10.00-17.00u.

Kosten inclusief materialen en lunch: € 145,-

Niek Hoogland (NL)

10 en 11 december

Slibversierd aardewerk

Niek Hoogland hanteert al meer dan 25 jaar penseel, ringeloor en kraspen, met liefde en oog voor geschiedenis en folkore. Hij is dan ook dé persoon om deze workshop te verzorgen.

Duur: 2 dagen, za 10.00-16.30u, zo 10.00-15.30u.

Kosten inclusief materialen en lunch: € 195,-

Kasteellaan 8 • 5932 AG Tegelen NL

Telefoon +31 (0)77-3260213

www.tiendschuur.net

info@tiendschuur.net

Open: di t/m za 14-17 u., zo 11-17 u. Gesloten: ma.

Meer informatie over deze workshops
en aanmeldformulier zie: www.tiendschuur.net

Podium

Improviseren

Eind januari laten Loes en Reinier werk zien van Laurent Dufour. Eigenzinnig werk, speels, monumentaal, vrij. Zijn kubussen gebruikt hij als ondergrond voor zijn vrije, associatieve tekeningen. Zijn monumentale dieren hebben iets vervreemdend menselijks. Tijd om aandacht te besteden aan deze bijzondere kunstenaar.

Bijzonder, ja. Vorig jaar vertelde hij wat over zijn werk in een [film](#) ter gelegenheid van de opening van zijn tentoonstelling bij de *Fil Rouge* in Roubaix. Ook voor mensen die de Franse taal goed machtig zijn niet zo'n gemakkelijke tekst. Maar aansprekend op een dieper niveau. Net als het geval is met sommige poëzie. Op het eerste gezicht niet te begrijpen maar toch met weerklink in het gevoel.

Zo is [Laurent Dufour](#) ook. Associërend, improviserend, voelend naar de juiste uitdrukking. Zonder gedetailleerd plan vooraf. Zoals hij het zelf verwoordt: 'Ik werk improviserend, alsof mijn handen automatisch doen wat er komen moet.' Op zulke momenten is hij zijn handen. En vanzelf ontstaan er dan verbindingen. Stukjes realiteit met mythologie. Of met eigen ervaringen, herinneringen, het kinderspel van vroeger, de werkelijkheid van nu. En vooral met lijfelijkheid. Door zich tot op zekere hoogte te onthechten van het resultaat en de handen het werk te laten doen ontstaan juist werken die iets zeggen over die verbindingen die een soort mysterieus gevoel geven.

Handen die het werk doen. Laurent komt uit een familie van handwerkers. Vroeger thuis waren er altijd werkplaatsen, ateliers. Hout, ijzer, verf, auto's. De geur van gebruiksvoorwerpen, de ruimtes om dingen te maken, de verhalen eromheen. En later leren hoe het moet: monteur, bakker, schrijnwerker en studie psychologie. Niet bepaald een vanzelfsprekende weg om keramist te worden. Maar toch. 'Ik was op een gegeven moment in Canada en liep er stage als schrijnwerker. En daar in de buurt was

Op de vorige pagina: **Quatre mains**, 2013, h 40 cm
► **Bleu**, 2014, h 78 cm, foto: N. Laureau
Alle foto's, tenzij anders aangegeven: Laurent Dufour

een keramist, die om hulp verlegen zat. Ik ben hem gaan helpen. En was verkocht. Sindsdien niets anders meer gedaan. Terug in Frankrijk heb ik me erop gestort. Werken bij Jean Nicolas Gérard en Pierre Dutertre. In Duitsland bij Johannes Peters. Mijn eerste atelier was helemaal niet van mij. Ik mocht, samen met mijn partner Marit Kathriner, het atelier van Brigitte Pénicaud en Gustavo Pérez gebruiken. Die waren de helft van het jaar in Mexico, dus dat kwam prima uit. We hebben daar geoefend, met houtstook. Een noborigama van negen kuub, idioot gewoon.'

Eerst was het vooral gedraaid gebruiksgoed. 'Niet zo eenvoudig, best veeleisend. Maar het gaf de basis voor mijn sculpturale werk. Weten wat je met het materiaal kunt doen. Weten wanneer je wat moet doen of het zo moet laten. Op het ogenblik werk ik met rolletjes en soms massief, met later uithollen. Klei is een geweldig materiaal, flexibel, krachtig, je kunt er heerlijk mee spelen. Het laat me de ruimte om van alles te ontdekken, dingen op te bouwen, te ontwikkelen, te verrijken. En op het ogenblik gebeurt er heel veel moois op keramiekgebied.'

Laurent maakt twee soorten werk. De hoge kubusvormen zijn voor hem het canvas voor grillige cartoons, bewoond door dezelfde soort figuren als zijn sculpturen. Ook hier is de betekenis niet direct duidelijk, maar wel invoelbaar. Gestapeld geven de kubusvormen een architectonisch effect.

En dan is er het sculpturale werk. Laurent noemde al eerder de lijfelijkheid. Die moet er zijn, krachtige lichaamsvormen, massief, monumentaal. Met een oppervlak, waarin de afdrukken van het werken niet alleen duidelijk te zien zijn, maar tegelijk een ritme, een structuur geven.

Alle stukken maakt Laurent uit steengoed of porselein, gestookt op 1300 °C. Hij werkt ze af met engobes en veldspaatglazuren.

Laurent Dufour, Loes & Reinier International Ceramics, van 31 januari tot 19 maart 2016. Korte Assenstraat 15, 7411 JP Deventer. Open op woensdag tot en met vrijdag van 11 tot 18 uur, op zaterdag van 11 tot 17 uur

► *Tigre*, 2014, h 62 cm

Op de volgende pagina v.l.n.r.:

Géant, 2012, h 220 cm en *Colonne*, 2012, h 225 cm

Laurent Dufour (FR, 1977) is autodidact. Hij werkte in de ateliers van Pascale Girarding (CN), Pierre Dutertre (FR) en Johannes Peters (DU). Hij woont in een oud station van Saint-Denis de Jouhet (Indre, FR), dat hij renoveert. Hij exposeerde in meerdere Europese landen en in Japan, en verkoopt zijn werk op markten, in galleries en op kunstmanifestaties. Werk van hem is aanwezig in het Nationaal Keramiek Museum te Sèvres en het Museum La Piscine in Roubaix. Naast keramiek maakt Laurent ook houten meubels.

De inspiratie website: *de* blik op de wereld van de keramiek en... actueel nieuws op de Facebookpagina

Mijn andere publicaties over inspiratie en knowhow

Keramiekcentrum de Tiendschuur

Tentoonstelling op basis van het boek
Méer kunst van het decoreren
Kunstenaars delen hun geheimen
18 september 2015 t/m 10 januari 2016

Klik voor meer info

Martin Barnsdale
Daniel Boyle
Ricardo Campos &
Rosa Rosell
Noortje Meijerink
Clare Conrad

Ines de Booi
Silke Decker
Horst Göbbels
Lut Laleman
Martha Pachón Rodríguez
Sylviane Perret
Anima Roos

Ana Rosenzweig
Joan Serra
Marc Uzan
Luc Vanlerberghe
Emily-Kriste Wilcox
Tomoku Sakumoto

Colofon

De kleine K

Dit onafhankelijke digitale keramiekmagazine is een initiatief van **Mels Boom**. Het biedt inspiratie en knowhow over keramiek. Voor amateurs en professionals. Onafhankelijk, met informatie waar u wat mee kunt.

Uitgever

Ceramic Inspirations
Montpalach, F-82140 Saint-Antonin Noble Val
<http://inspiratie.ceramic.nl> en deKleineK.nl,
inspiratie@ceramic.nl.

Publicatie

De kleine K verschijnt rond het begin van elke maand. Het aantal pagina's is variabel. Niet meer dan een derde van het aantal pagina's is gewijd aan advertenties.

Abonnementen

kunnen alleen online afgesloten worden. Aanmelden kan **hier**. Wijzigen en opzeggen kan via het adres onder in de mail, die bij aanmelding werd toegestuurd; u vindt het adres ook in de mail die elke maand het verschijnen van een nieuw nummer aankondigt. Abonnementen lopen van het eerste nummer na aanmelding tot en met het laatste nummer voor opzegging. Oude nummers kunnen gratis van de website gedownload worden.

Prijs

Dit magazine is gratis. Advertenties en donaties houden het zo.

Adverteren

De tarieven zijn aantrekkelijk. Op de **tarievenkaart** vindt u ook informatie over aanleverspecificaties, kortingen en dergelijke. Verdere informatie kunt u **aanvragen**. Door te adverteren sponsort u de kleine K en werkt u mee aan continuïteit.

Geïnspireerd?

Investeer in verrijking van de keramiekwereld en houd de kleine K gratis. Dat kan door te

adverteren of te doneren. Elke donatie is heel erg welkom. Maak een bedrag over naar giro 906949 (IBAN NL82INGB0000906949) t.n.v. mr. M.G.P.Boom.

Inhoud

Samenstelling en grafische vormgeving, teksten (tenzij anders aangegeven): Mels Boom. Foto-verantwoording: als door kunstenaars geleverd. Aan deze uitgave droegen bij: Sharon Brill, Laurent Dufour, Elvira Groenewoud, Lisa Hammond, Yna van der Meulen, Vilma Villaverde.

Kopij

Werk mee aan een volgende uitgave! Kopij kan, alleen in digitale vorm, altijd ingeleverd worden bij inspiratie@ceramic.nl. Beeldmateriaal moet van voldoende resolutie zijn (minstens 1500 x 2500 pixels, niet gecomprimeerd) en vrij van rechten. De inzender van tekst en beeldmateriaal vrijwaart de uitgever voor aanspraken van derden. Teksten en afbeeldingen kunnen bewerkt worden. De inzender krijgt daarvan bericht.

Het maken van keramiek is niet altijd zonder risico's; goede voorbereiding en kennis terzake is noodzakelijk. De informatie in deze uitgave is met zorg samengesteld, maar de samenstellers kunnen niet aansprakelijk gesteld worden voor de juistheid ervan.

© Alle rechten voorbehouden. Teksten en afbeeldingen in deze uitgave zijn beschermd tegen kopiëren. Het opheffen van deze bescherming is niet toegestaan. Printen voor eigen gebruik, kopiëren van de integrale uitgave en het doorgeven daarvan mogen wel.

[inspiratie website](#) | [contact](#) | [gratis abonnement](#)

[Download](#) verschenen nummers.

Bezoek de [Facebookpagina](#) met actueel nieuws.

